

حکومتداری، مبارزه با فساد و انکشاف شکل دهی اولویت ها برای ۲۰۱۵ و بعد از آن

خلاصه نظرات برگزار کنندگان کنفرانس

توصیه هایی از سه ورکشاپ برگزار شده توسط

کنراد ایناور استفتنگ، موسسه RUSI و شفافیت بین المللی بریتانیا

فهرست

مقدمه

خلاصه

فهرست اشتراک کنندگان

یافته ها و توصیه ها

فساد

نهادسازی و حاکمیت قانون

مشارکت عمومی، پارلمان و توانمندسازی مدنی

مراجع و منابع

ضمیمه یک: برنامه کنفرانس

ضمیمه دو: در مورد برگزار کنندگان

پروژه انتقال در افغانستان در جریان است و ماموریت ناتو و برنامه های وسیعتر حمایت بین المللی وارد مرحله جدیدی میشود. نیروهای امنیتی افغانستان، ظرف چند سال آینده رهبری عملیتهای نظامی را برعهده گرفته و و ایساف نیز نقشی حمایتی برخواهد گزید. برای حفظ امنیت منطقوی و جهانی، حیاتی است که افغانستان از این روند به عنوان کشوری باثبات و امن، با حکومتی که قادر به مهیا ساختن خدمات اولیه به مردم خود هست و نیز نمایندگی از خواسته های مشروع سیاسی مردم افغانستان میکند، بیرون آید. اما پلانگذاریهای ضعیف استراتژیک در طول ده ساله گذشته، تنازع و رقابت اولویتهای و اصرار بیش از حد بر راهکارهای کوتاه مدت، جامعه بین المللی را در حفظ توازن صحیح میان عملیتهای امنیتی در افغانستان و تلاشها برای حمایت از انکشاف اجندای درازمدت سیاسی با ناکامی مواجه ساخته است.

هدف اولیه رشته سمینارهای موسوم به «افغانستان در دوره انتقال» توسط موسسات کنراد ادیناور، RUSI و شفافیت بین المللی (بریتانیا) ارائه توصیه هایی جهت حمایت از تکامل مثبت حکومت افغانستان، در زمانی ست که از منازعه فعلی خارج شده و وارد یک پروژه گذار میگردد. در فاصله زمانی نومبر ۲۰۱۰ تا اپریل ۲۰۱۱، سه سمینار در مرکز RUSI برگزار شد که در جریان هرکدام، بیش از شصت کارشناس و مقام حکومتی افغانستان، بریتانیا، آلمان و نیز از ناتو و سازمان ملل متحد و افراد دیگری که در زمینه حکومتداری، انکشاف و مبارزه با فساد صاحب نظرند، گرد هم آورد. قصد ما انکشاف یک گفتگو در سطح بالا درباره راههای بهبود عملکردهای جامعه بین المللی در ارتباط با دوره انتقال در افغانستان و سالهای بعد از آن بوده است.

بحثها بر سه محور اساسی صورت گرفت: حکومتداری و پاسخگویی در میان قوای امنیتی افغان؛ بهبود نهادهای دولتی، ساختارهای سیاسی و طرزاعمالها؛ و ارتقاء رشد اقتصادی و انکشاف. ما به ارزیابی استراتژیهای برای بهبود صداقت کاری، راههای که ناتو میتواند از آن طریق به حکومت افغانستان در ساخت نهادهای پایدار کمک کند و نیز اینکه روند ادغام سازی و مصالحه چگونه میتواند در این تلاشها موثر باشد، پرداختیم. بحثهایی نیز در مورد برداشت و درک افغانها از فساد گسترده، راههای برخورد با آن و عرصه هایی که جامعه بین المللی باید تلاش خود را بر آن متمرکز سازد، صورت گرفت.

آنچه در پی میاید، نظریات برگزارکنندگان در مورد بحثها و بیست و هشت توصیه قوی سیاست گذاری برای حمایت از حکومت افغانستان و جامعه بین المللی در تلاشهایشان جهت ارتقاء ثبات و انکشاف در افغانستان در جریان دوره انتقال و در دراز مدت میباشد.

ما از کسانی که وقت خود و تجارب خود را سخاوتمندانه در اختیار ما گذاشتند، بخصوص از کسانی که از کابل سفر کردند تا در بحث های ما شرکت کنند، سپاسگزاریم. سهم گیری آنها و دیگران در این گزارش بازتاب یافته است و ما امیدواریم که توصیه های ارائه شده مورد بحث قرار گرفته و در افغانستان و جامعه بین المللی استفاده خواهد شد و اینکه این توصیه ها همانند قبل، منجر به ایجاد بحثهای سازنده در میان تمام کشورهایی خواهد شد که علاقه مندند شاهد یک افغانستان باسعادت باشند.

مارک پیمان	کلاودیا کرافورد	پروفسور مایکل کلارک
دایرکتر پروگرام	دایرکتر، دفتر لندن	دایرکتر
برنامه دفاع و امنیت	کنراد ادیناور استفتنگ	RUSI
شفافیت بین المللی (بریتانیا)		

خلاصه

فساد و فقدان حاکمیت موثر قانون خطری اساسی را متوجه قابلیت‌ها و آینده حکومت افغانستان کرده است. فساد در طبیعت مردم افغان نیست اما این مشکل روز بروز حادثر می‌شود. برای موفقیت تلاش‌های جامعه بین‌المللی و حفظ آینده افغانستان، اتخاذ اقدامات عاجل از سوی هم‌جامعه بین‌المللی و هم‌حکومت و مردم افغانستان، در جریان دوره انتقال از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵ حیاتی است.

سه نکته صریح و وسعت چالش‌های پیش رو را به تصویر می‌کشد:

- در تمام نظرسنجی‌ها، افغانها سه نیاز اولیه خود را امنیت بهتر، اقتصاد بهتر و فساد کمتر عنوان می‌کنند
- براساس گزارش اداره مبارزه با مواد مخدر و جرم وابسته به سازمان ملل متحد (UNODC)، مردم عادی افغان در حال حاضر دوبرابر سالهای پیشتر (دو سال پیش) رشوه پرداخت می‌کنند؛ رقم متوسط فعلی ۱۵۸ دالر در هر رشوت^۱ مساوی است با ۳۷ فیصد درآمد متوسط سالانه افغانها^۲
- جامعه بین‌المللی بخش اصلی هم‌مشکل و هم‌راه حل است. عایدات حکومت افغانستان در سال ۲۰۰۹، یک اعشاریه سه میلیارد دالر امریکایی بوده است، در مقایسه با هفتاد میلیارد دالر^۳ کمک‌های نظامی و انکشافی از خارج؛ یک بخش بزرگی از این پول تلف شده، به سرقت می‌رود و یا به مصارف شخصی یا منافع‌های سیاسی می‌رسد.

موفقیت ممکن هست. هدف این ورکشاپ‌های سه‌گانه کارشناسان، انکشاف پیشنهادات عملی و مرتبط، برای مساعدت به هم‌حکومت افغانستان و هم‌جامعه بین‌المللی در بهبود حاکمیت قانون در حالتی است که روند پیچیده انتقال در حال پیشرفت است. ما قویا باور داریم که توصیه‌های این گزارش برای به حداکثر رساندن شان موفقیت روند انتقال حائز اهمیت هستند.

مخاطب این توصیه‌ها پنج گروه کلیدی از تصمیم‌گیرندگان میباشد:

- حکومت افغانستان
- پارلمان افغانستان، رهبران مذهبی و جامعه مدنی
- رهبریت ناتو و ایساف و کشورهای متحد، بخصوص در چارچوب توافق همکاری درازمدت با افغانستان که در اجلاس لیسبون تصویب شد
- رهبران و اعضای دیگر سازمان‌های بین‌المللی، از جمله سازمان ملل متحد (UNODC، UNDP، UNAMA) صندوق بین‌المللی پول (IMF) و بانک جهانی
- کشورهایی که منافع مهمی در موفقیت مامورین بین‌المللی در افغانستان دارند از جمله امریکا، جاپان، جرمنی، بریتانیا و کشورهای همسایه افغانستان

این توصیه ها، در مجموع، متشکل از سه پیشنهاد مرتبط با هم میباشد:

اول، خشم عمومی گسترده از فساد و صدمه ای که به جامعه افغانستان وارد میکند باید به سمت و سوی یک تغییر هدایت شود. شهروندان افغان به خوبی از بی عدالتیهای جاری آگاهند و آماده هستند تا در تلاشها برای ایجاد تغییر مشارکت کنند. این روند نیاز به حمایت از حکومت افغانستان، پارلمان و جامعه انکشافی بین المللی دارد تا تدابیر لازم را برای شنیده شدن صدای نیاز به اصلاحات و تغییراتی نهادی اتخاذ کنند.

دوم، جامعه بین المللی باید به صورت اساسی و عاجل روشهای مدیریت جریان کمکهای مالی را، بخصوص پولی را که با عملیاتیهای وسیع امنیتی مرتبط است، تغییر دهد و نیز روشهای خود در عقد قرارداد برای خریداری کالاها و خدمات را مورد بازنگری قرار دهد. بخصوص، جامعه بین المللی باید تلاشهای خود را به عقد قرارداد با کمپانیهای داخلی افغانستان، معطوف بدارد و باید اینکار را به نحوی انجام دهد که باعث بهبود ظرفیت اقتصاد ملی و محدودیتهای بهتر بر ضد فساد شود. برخی پیشرفتها در این عرصه به دست آمده اما این پیشرفتها بسیار دیرنگام بوده و نیازمند تشدید هستند.

سوم، تدابیر محدود کننده فساد، ارتقاء صداقت کاری و اصلاح نهادهای افغانستان نیازمند افزایش فوری ست تا کمبودهای جاری را جبران کند. این امر مستلزم یک رشته اقدامات توسط هم حکومت افغانستان و هم جامعه بین المللی میباشد. این موضوع نیازمند دخالت و هدایت شخص رئیس جمهور افغانستان است. این امر به این معناست که برخی از این توصیه ها باید به ماموریت شخص رئیس جمهور در مبارزه اش بر ضد فساد تبدیل شود.

این بیست و هشت توصیه به طور کامل در متن این گزارش گنجانده شده است.

فهرست اشتراک کنندگان

داکتر لیزا ارونسون، رئیس برنامه امنیتی فراقاره ای، **Royal United Services Institute**
 آقای ولی آریا، از برنامه ارتقاء صداقت کاری، ماموریت آموزشی ناتو در افغانستان
 آقای عبدالسلام اسلمی، نماینده، اجتماع افغانها
 آقای ویلیام باخ، کرنیل (متقاعد) اردوی امریکا، و کانیدید دکترا، مطالعات جنگ، کینگز کالج لندن
 خانم جسیکا بالدوین، دایرکتر عملیاتی، **Afghan Pol 3**، وزارت دفاع بریتانیا
 آقای ارنست-رینهارد بک، عضو پارلمان آلمان
 قوماندان قوای هوایی، جان بلیکر، آکادمی دفاعی بریتانیا
 کرنیل مالکوم دی. بروس، برنامه انکشاف اردوی ملی افغانستان - مشاور ارشد، **CA Army**
 جانستون برت، شفافیت، مقر آیساف
 آقای الیستر کامرون، رئیس برنامه امنیتی اروپا، **RUSI**
 پروفیسور مایکل کلارک، دایرکتر، **RUSI**
 آقای رابرت کولیت، دیسک آفسر تیم مدنی نظامی، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 داکتر کریستوفر کورپورا، مشاور ارشد، شفافیت، مقر آیساف
 خانم کلاودیا کرافورد، دایرکتر، کنراد ادیناور استفتنگ، دفتر لندن
 نیک کروچ، رئیس تیم مبارزه با مواد مخدر، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 داکتر کریستینا ایشهورست، دسک آفسر آسای مرکزی و جنوبی، موسسه کنراد ادیناور استفتنگ، دفتر لندن
 سر استوارت ایلدون، مشاور ارشد در مسائل دفاعی و امنیتی، شفافیت بین المللی بریتانیا و نماینده دائم سابق بریتانیا در
 ناتو
 سارا اوریت، معاون رئیس، گروه افغانستان دفتر خارجی و مشترک المنافع
 داکتر جانانان ایال (دایرکتر مطالعات امنیتی بین المللی، **RUSI**)
 آقای جیسون فیکت، دستیار اتشه اف بی ای، سفارت امریکا در کابل
 خانم ترزا فینک، انترن، موسسه کنراد ادیناور استفتنگ
 آقای استفن فوستر، معاون دایرکتر، **CJIATF** - شفافیت، مقر آیساف
 آقای پاول فاکس، رئیس گروه افغانستان، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 داکتر استفان فریدریچ، رئیس تیم آسیا و اقیانوسیه، **KAS**
 خانم کاتجا گابیل، منیجر پروژه، **KAS** دفتر لندن
 داکتر اشرف غنی، رئیس انستیتوت موثریت حکومت و وزیر مالیه سابق افغانستان
 آقای عبدالسلام گلستانی، مترجم
 آقای عزیز حکیمی، متجم
 کرنل مارک هیوود، **RCL, CJ4, CJTF6**

آقای یوانس هیملریچ، محصل تحقیقات KAS
 آقای مایکل هولدزورث، سرمربی، ماموریت AC, EUPOL در افغانستان
 آقای مارتین هوارد، معاون منشی عمومی عملیاتها، ناتو
 مایکل کیتینگ، دایرکتر انکشاف و مشاور مخصوص SRSO، یوناما
 آقای چارلز کینگ، تیم لیدر، تیم خارجی سیاسی، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 مارتین کینگ، دسک آفیسر افغانستان، دپارتمنت منطوقی برای افغانستان و پاکستان، وزارت فدرال آلمان برای
 همکاریهای اقتصادی و انکشاف (BMZ)
 آقای دانیل لفایدنی، معاون دایرکتر، انستیتوت State Craft and Governance
 آقای مارک لیتی، رئیس ارتباطات استراتژیک، مقر عالی قدرتهای متحد اروپا (ناتو)
 خانم کلیر لاکهارت، انستیتوت موثریت حکومت، مشاور پیشین در سازمان ملل متحد و در حکومت افغانستان
 خانم مریان مگنویر، مشاور سابق حکومتداری، دفتر خارجی و مشترک المنافع در کابل
 آقای آصف معروف، تهیه کننده، بی بی سی، تلویزیون فارسی
 دگر جنرال مک ماستر، CJIAF - شفافیت، ایساف
 خانم ویدا مهران، کاندیدای دکترا، (دموکراسی، افغانستان) دانشگاه کمبریج
 آقای کریم مرچنت، مشاور سابق وزارت انکشاف دهات افغانستان و بعد وزارت مالیه
 دکتور کوتر مولک، دایرکتر اجرایی، German-Orient Institute و نیز سفیر سابق آلمان در اسلام آباد
 خانم جولیا مورواسکا، کارمند تحقیقات، برنامه دفاع و امنیت، شفافیت بین الملل (بریتانیا)
 میجر جنرال پاینده ان. ناظم، معاون دستاری وزیر برای استراتژی و پالیسی، حکومت افغانستان
 آقای الکساندر نیل، رئیس برنامه امنیتی آسیا RUSI
 دگر جنرال نظر محمد نیکزاد، جنرال پولیس، رئیس گروه کاری جنایات عمده، حکومت افغانستان
 خانم پاولا نوبس، تیم لیدر، تیم ملکی نظامی، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 خانم کارولینا اولوفسون، سازمان نظارت بر صداقت، افغانستان
 کرنیل جان اوینز، CJIAF - شفافیت، مقر آیساف
 آقای سعید پاینده، سفارت جمهوری اسلامی افغانستان در لندن
 خانم اربلا فیلمور، مشاور پالیسی، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 خانم کارن پیرس، دایرکتر جنوب آسیا و افغانستان، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 کرنیل دان پوردی، USAF CIG STRAT Planner, CJIAF - شفافیت، مقر آیساف
 آقای مارک پیمان، دایرکتر برنامه، برنامه دفاع و امنیت، شفافیت بین الملل، بریتانیا
 آقای محمد قبول، محقق و تحلیلگر مستقل افغانستان
 تیم رادفور، دایرکتر عملیتهای خارجی، وزارت دفاع بریتانیا
 میجر جنرال راغب، وزارت داخله، دولت افغانستان
 خانم الینور ریس، دیسک آفیسر عدالت، تیم حاکمیت قانون، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 آقای تونی رولندز، رئیس، واحد قضایی افغانستان، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 آقای توماس روتینگ، تحلیلگر ارشد، شبکه تحلیلگران افغان

خانم ایریس روتینگ، اداری/مالی، شبکه تحلیلگران افغان
 آقای ماریو ساندر ون ترکلوس، مشاورو پالیسی انکشاف و North-South Question، برلین
 آقای سرور، اتشه نظامی، سفارت جمهوری اسلامی افغانستان
 سر حان اسکارلت، RUSI و رئیس سابق خدمات استخبارات محرمانه
 داکتر نادیا شادلو، موسسه اسمیت ریچاردسون
 قوماندان هوایی، مارک اسمیت، دیارتمنت معلومات، CJIAF- شفافیت، مقر آیساف
 خانم باربارا استپلتون، مشاور ارشد سیاسی سابق، دفتر نماینده خاص اتحادیه اروپا برای افغانستان
 داکتر کنستانتین استلزن مولر، جرمن مارشال فند
 آقای همایون تندر، سفیر افغانستان در بریتانیا، سفارت جمهوری اسلامی افغانستان
 آقای روپرچت ون بوتلر،
 آلن والدرون، مشاور ارشد نظامی، شفافیت بین الملل بریتانیا
 آقای پیتر واتکینز، دایکتر پالیسی عملیاتی، وزارت دفاع بریتانیا
 خانم ان- کریستین ویگنر، پروگرام منیجر، برنامه دفاع و امنیت، شفافیت بین الملل بریتانیا
 آقای جان وایت، تیم مقابله با مخدرات، دفتر خارجی و مشترک المنافع
 آقای لی ویلیام، دفتر افغانستان/پاکستان، SOCA

یافته ها و توصیه ها:

بهبود امنیت برای پروسه انتقال ضروریست و به همین ترتیب پیشرفت واقعی در عرصه های حکومتداری و انکشاف، فساد در حال گسترش تلاشها در هر سه زمینه فوق را تضعیف کرده و موفقیت ماموریت بین المللی در افغانستان و ایجاد نهادهای پایدار در این کشور را تهدید میکند. بدین لحاظ مبارزه با فساد یک عنصر توانمندسازی مهم در هر سه عرصه یاد شده میباشد.

حکومت افغانستان و ناتو/ایساف به صورت مشترک پروسه انتقال را در دست دارند. امنیت کافی از نیازهای اساسی برای اجرای این پروسه میباشد اما در زمینه حکومتداری، حاکمیت قانون و ساخت نهادهای پایدار نیز باید پیشرفت کافی صورت گرفته باشد تا زمینه ارائه خدمات اساسی به مردم مناطقی که حکومت افغانستان مسئولیت تامین امنیت آن را به عهده میگیرد، فراهم شود. این پروسه ها و انکشاف نهادهای ملی باید با رهبری افغانها، با مشارکت مقامات ارشد حکومت افغانستان و نهادهای مختلف آن و همچنین پارلمان این کشور و با حمایت رییس جمهور صورت گیرد و با تعهدی واقعی برای اجرای عملی تصامیمی که اتخاذ شده و خواهد شد، همراه باشد. این امور مستلزم منابع و تعهد دوامدار از جانب جامعه بین المللی نیز میباشد.

پروسه انتقال پیچیده است و نیاز است که اقدامات از جوانب مختلف براساس پیشرفت پروسه و حضور جامعه بین المللی شکل یابد. مهم است که نباید در امر حمایت از این روند انحراف یا تغییری روی دهد و در عین حال این روند باید به عنوان یک چارچوب دیده شود و نه یک ضرب الاجل. سهم گیری بین المللی - همانند نمونه همکاری درازمدت ناتو و افغانستان و تلاشهای سازمانهای بین المللی دیگر - امری حیاتی ست.

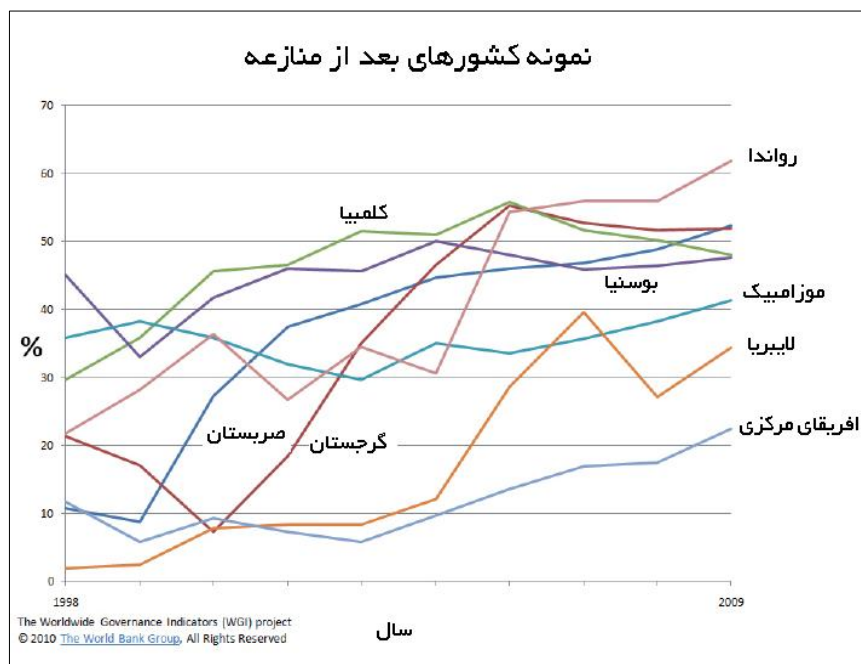
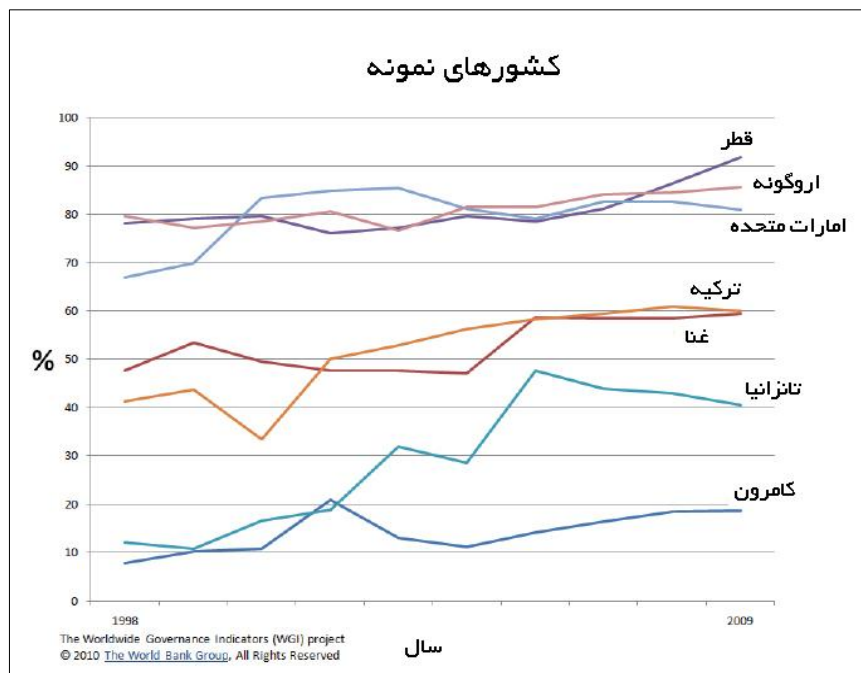
کارهای فراوانی وجود دارد که جامعه بین المللی میتواند با انجام آن به تقویت افغانستان در این دوره انتقال و همچنین در ایجاد تهداب کمکهای دراز مدت در دروه پس از انتقال، کمک کند. تعهد حکومت افغانستان برای حکومتداری بهتر و اصلاحات لازم برای دستیابی به این هدف نیز حایز اهمیت زیادی ست.

فساد

فساد یکپارچگی افغانستان و موفقیت ماموریت بین المللی در این کشور را با تهدید جدی مواجه کرده است. این امر نهادهای افغانی را تضعیف ساخته و اعتبار حکومت افغانستان را نزد مردم این کشور به شدت مخدوش ساخته است. تمام اشتراک کنندگان کنفرانس (افغانها و از جامعه بین المللی) بر این نظر باور داشتند که فساد یکی از ریسکهای عمده بر سر راه مشروعیت حکومت، ثبات سیاسی، حاکمیت قانون، دموکراسی و موفقیت اقتصادی افغانستان در آینده میباشد. اشتراک کنندگان در کنفرانس اذعان داشتند که فساد در طبیعت افغانها نیست و نیز بر این باور بودند که فساد معضلی ست که میتوان با آن مقابله کرد، کما اینکه کشورهای دیگری نیز که تجربه منازعات عمده را داشته اند توانسته اند با موفقیت با این معضل مقابله کنند.

دو نمودار ذیل از یکی از گسترده ترین منابع اطلاعات در مورد فساد - یعنی شاخص جهانی حکومتداری وابسته به بانک جهانی یا WGI - گرفته شده است. نمودار اول کشورهای مختلفی را نشان میدهد که در شاخصه «کنترل فساد WGP پیشرفت داشته اند.

نمودار دوم نشان میدهد که تعدادی از کشورهایی که یک دوره منازعه را پشت سر گذاشته اند، نیز نتایج مثبتی از کنترل فساد به دست آورده اند. این اطلاعات تایید کننده این است که امکان دستیابی به پیشرفتی چشمگیر در مبارزه با فساد ممکن است که میتواند در ظرف مدت نسبتاً کم بین ۵ تا ۱۰ سال به دست آید. این تغییری نیست که نیازمند گذشت نسلها باشد.

اشتراک کنندگان در کنفرانس اذعان داشتند که تلاشهایی قبلا برای مبارزه با فساد، بخصوص توسط افراد شجاع و متعهد در سطوح مختلف جامعه و حکومت افغانستان، صورت گرفته است. اما این تلاشها و همچنین کوشش جامعه بین المللی برای مقابله با خطراتی که فساد به همراه دارد کافی نبوده است. در حال حاضر، قرائن حاکی از آن است که معضل فساد در افغانستان در حال تشدید شدن است و احتمال قوی وجود دارد که گسترش فساد و جرائم سازمان یافته منجر به تنزل افغانستان به کشوری در کنترل فساد شود. به همین اساس دوام این وضعیت یک گزینه نیست و مقامات افغانستان و جامعه بین المللی باید به یک همکاری سیستماتیک و قویتر جهت مقابله با فساد که به پروسه انتقال ربط میگیرد، دست یابند. این درحالی ست که باید قبول داشت که هیچ راه حلی فوری برای این مشکل وجود ندارد.

اقدامات بر ضد فساد هم در داخل و هم در خارج افغانستان ضروریست. از نظر استراتژیک، نهادهای مالی بین المللی (IFIs) نیازمند آنند که نقش نظارتی خود در ارائه حمایتهای مالی و اقتصادی را با هدف مسدود ساختن منافذ فساد قویتر سازند. کشورهای همسایه افغانستان و کشورهای واقع در خلیج و جهان عرب نیز باید به این روند پیوسته و از تلاشهای دیگر کشورها و مقامات انفاذ قانون در مقابله با فساد و شبکه های جنایتکارانه که در داخل و خارج افغانستان عملیات میکنند، حمایت کند.

در داخل افغانستان، رهبری در سطوح بالای مبارزه با فساد ضروریست. مثالهای خوبی از این موضوع وجود دارد اما نیاز به کار بیشتری است، بخصوص با توجه به اینکه این روند طبیعتا تحت مالکیت و رهبری افغانها باید باشد. جامعه بین المللی میتواند کمک مهمی به روند مبارزه با فساد کند، و به طور خاص باید نشان دهد که جهت حصول اطمینان از اینکه حضور جامعه بین المللی در افغانستان منجر به فساد و یا تشویق رفتارهای فسادآلود نمیشود، گامهایی را بر میدارد. مساعدت دیگر جامعه بین المللی میتواند متقاعد کردن رهبران افغانستان به این امر باشد که منافع آنها در حکومت و نهادهای آن در فساد نهفته نیست و نیز تشویق آغاز دیالوگ و گفتمان باز در مورد فساد میان مسئولان حکومت، جامعه بین المللی و کارگزاران اقتصادی. در همین راستا یک فیصله سریع از مذاکرات میان صندوق بین المللی پول و دولت افغانستان در زمینه حل بحران کابل بانک و تنظیم بهتر سکتور بانکی در افغانستان ضروریست.

شفافیت نیز یکی دیگر از ضروریات است و نهادهای کلیدی حکومت و جامعه بین المللی باید با حکومت افغانستان جهت انکشاف ارتباط به منظور ارتقاء فهم عامه از فساد و معرفی و حمایت از مکانیزم هایی برای پاسخگویی حکومت و دیگر نهادهای دخیل، کار کنند. اما در عین احترام به نورم های بین المللی، این فعالیتها باید با در نظر داشت فرهنگی افغانستان صورت گیرد و به این لحاظ لازم است تحقیقاتی در مورد اینکه افغانها به فساد چگونه مینگرند، انجام شود و این تحقیقات نیز نباید الزاما محدود به دوره تاریخ معاصر افغانستان باشد.

نقطه آغازین در این بحث اقدامات قاطع برای محاکمه کردن افراد و سازمانهای آلوده به فساد میباشد. تلاشهای ناتو و دیگر نهادهای بین المللی برای آموزش پلیس و اردوی افغان برای مقابله با فساد اهمیتی کلیدی دارد اما نیازمند انکشاف و منابع بیشتر است. کار کشورهای کمک کننده و متحدین برای حمایت از این روند، با وجود آنکه بر بودجه دفاعی آنها فشار وارد میکند، باید یک اولویت کلیدی باشد.

توصیه ها:

۱. ما توصیه میکنیم که کمیسیون هماهنگی پروسه انتقال (TCC) خواهان آن شود که پیشرفت در مقابله با فساد صریحا و به صورت منظم به عنوان یکی از مولفه های کمیسیون و به عنوان بخشی از روند انتقال مسئولیت امنیتی به حکومت افغانستان تلقی شود و باید بر این پیشرفت هم از نظر جغرافیایی و هم از نظر سکتوری نظارت گردد. ما پیشنهاد میکنیم که یک گروه فرعی TCC، شامل اعضای افغان و بین المللی کمیسیون هماهنگی پروسه انتقال با مسئولیت فوق تشکیل یابد. برای حفظ اعتبار ملی و بین المللی، نهادهای مدنی باید اجازه داشته باشند تا در جلسات کمیسیون به عنوان ناظر شرکت کنند و یافته های این گروه فرعی باید به اطلاع عموم رسانده شود. ما توصیه میکنیم که این گروه فرعی تا پایان سال ۲۰۱۴، هر شش ماه یک گزارش پیشرفت را منتشر و به پارلمان ارائه کند و این گزارش باید شامل تلاشهای انجام شده و نتایج حاصل شده توسط هر وزارت خانه باشد.
۲. ایساف و کشورهای دخیل از نظر نظامی در افغانستان باید جزییات بیشتری از قراردادهای خود ارائه داده و در امر نظارت و کارکرد بهتر، بخصوص در سطح قراردادهای فرعی سهم بیشتر بگیرند و علاوه بر آن تدابیر کنترلی شدیدتر بر احتمال انحراف فسادآلود منابع خود داشته باشند. تدابیر جدید، از جمله ایجاد زمینه نظارت محلی بر پروژه های بین المللی که توسط ان جی او ها تطبیق میشود و انکشاف و انتشار قراردادهای استاندارد که به آسانی قابل فهم برای افغانهای عادی باشد، باید در نظر گرفته شود.
 - ما توصیه میکنیم که نهاد شفافیت ایساف رهنمود مفصلی در ظرف چند ماه آینده انتشار دهد که شامل نیازمندیها در این عرصه ها باشد و نیز تاکید بر این نکته که ناتو/ایساف از همه سربازان کشورهای دخیل میخواهد تا به این رهنمود پایبند باشند
 - ما توصیه میکنیم که سر از اکتبر ۲۰۱۱، کشورهای دخیل در افغانستان معلومات مربوط به قراردادهای ایساف/نظامی را هر سه ماه یک بار هم در سطح محلی و هم در بین المللی انتشار دهند. دیگر نهادهای بین المللی نیز باید روش مشابهی اتخاذ کنند. نهاد شفافیت ایساف باید یک قالب گزارش دهی مشخص را برای تمام کشورها تهیه کند که حاوی جمع بندی واضح نیازمندیها باشد و به منظور تسهیل دسترسی عامه به این گزارشها طراحی شده باشد.
 - ما پیشنهاد میکنیم که معلومات قراردادها و قراردادهای کشورهای دخیل در افغانستان به اشتراک گذاشته شود و در جایی که امکان دارد انتشار یابد تا به این ترتیب احتمال عملکردهای فسادآلود به حداقل برسد. ایساف باید در فعالیتهای انکشافی سربازان دیگر کشورهای دخیل در افغانستان شریک شده تا بتواند یک مرجع جمع آوری و طبقه بندی این اطلاعات را ایجاد نماید.
۳. ایساف و کشورهای سهیم از نظر نیروی نظامی در افغانستان باید جهت حصول اطمینان از پیشرفت عمده در امر **انقصاد قراردادهای محلی و حمایت از انکشاف بازارهای محلی** در هر یک از حوزه های قوماندانی منطقوی برنامه هایی روی دست گیرند. در عین حال باید به امر تفویض اختیارات تمویلی به سطح ولایات و ولسوالی ها، به عنوان بخشی از روند انتقال، توجه لازم صورت گیرد. در دو سال آینده تمرکز قراردادهای نیروهای نظامی بین المللی باید به صورت عمده ای بر افزایش نقش قراردادی های محلی، و نه بین المللی، باشد. ما اذعان داریم که پیشرفتهایی در این عرصه توسط ابتکار ناتو موسوم به « افغانها اول » و کارهای نهاد شفافیت حاصل شده است اما این ابتکارات تنها اقداماتی اولیه میباشد. از اینرو توصیه ما این است که ایساف نقش رهبری را در درخواست از قوماندانیهای حوزوی

برای حصول اطمینان از افزایش سهم شرکتهای افغانی در قراردادها بر عهده بگیرد. تصور ما این است که این افزایش در سهم شرکتهای افغانی احتمالا میتواند تا ۵۰ درصد تمام قراردادها در تمام مناطق برسد. البته این امر مستلزم پروسه های مختلف، تدابیر قراردادی متفاوت و همچنین روشی متفاوت در امر مناقصه قرارداد میباشد، اما همه اینها عملی است. ما به این نکته اذعان داریم که این تغییرات ممکن است باعث افزایش فساد شود اما باور ما این است که این ریسک باید با تهیه رهنمود جدید و کار مبتنی بر مثالهای عملی خوب در حوزه های قوماندانی مرتفع گردد. تجارب خوبی از نظارت محلی بر قراردادها، به عنوان مثال تجارب نهاد «نظارت بر صداقت افغانستان Afghanistan Integrity Watch» وجود دارد که میتواند به عنوان اساس یک رهنمود برای عملکرد خوب پی ریزی استفاده شود.

۴. ما توصیه میکنیم که ایساف/ناتو و کشورهای سهام از نظر نظامی و دیگر سازمانهای بین المللی باید گزارشی را تا مارچ ۲۰۱۲ و هر سال بعد از این تاریخ منتشر سازند که حاوی مجموع کمکهای مالی انجام شده به افغانستان، چگونگی استفاده از این پول و وجه پرداخت شده در قبال هر قرارداد و قرارداد فرعی در افغانستان باشد.
۵. ما توصیه میکنیم که فعالیتهای مبارزه با فساد بخش عمده ای از "پلان عملی همکاری" افغانستان با ناتو را تشکیل دهد که این امر تحت توافق همکاری دوامدار در اجلاس لیسبون در نومبر ۲۰۱۰ پیش بینی شده است.
۶. توقیف بین المللی دارایی های افراد آلود به فساد، حتی اگر زمینه محاکمه این افراد در افغانستان وجود نداشته باشد، باید تشدید شود. عملکرد مشابه در توقیف بین المللی سرمایه های افراد فاسد یکی از عوامل عمده موفقیت در مبارزه بر ضد فساد در دیگر کشورها بوده است؛ بخصوص با در نظر داشت اینکه اخیرا مکانیزمهای همکاری بین المللی در این عرصه ها بهبود یافته است. ما توصیه میکنیم که جامعه بین المللی تلاش خود را به صورت قاطعی به منظور توقیف دارایی های افراد فاسد افزایش داده و از رهبری افغانها بخواهند تا زمینه محاکمه افراد ارشد فاسد را به گونه سریع فراهم سازند. ما از حکومت، رئیس جمهور و تمام مقامات میخواهیم تا اطمینان دهند که نهادهای انفاذ قانون قادرند وظایف خود را بدون دخالتهای سیاسی به پیش ببرند.
۷. اعلام و ثبت داراییهای فردی توسط مقامات ارشد حکومت عامل مهمی در محدود ساختن ریسک فساد است و کشورهای دیگر نیز تجارب خوبی از چنین تدابیری دارند. حکومت افغانستان در زمینه ایجاد روندی برای ثبت داراییهای مقامات ارشد و دارای مسئولیت فعال بوده است. اما نظارت بسیار کمی بر این روند وجود داشته است و حداقل منابع دفتر عالی نظارت (HOO) در حال حاضر به این امر تخصیص داده شده است. بر علاوه، خود قانون نیز محدودیت هایی دارد: به عنوان مثال اعضای خانواده مثل برادران که اغلب دارایی های مقامات فاسد را به نام خود ثبت میکنند، شامل قانون نشده است. همچنین قانون اشاره ای ندارد به اینکه برای چه مدت و چگونه دارایی های اعلام شده مقامات به اطلاع عامه خواهد رسید. برای موثر بودن قانون باید این نواقص برطرف شده و معلومات مربوط به دارایی های ثبت شده باید انتشار یافته و برای مدت بیست سال قابل دسترسی باشد.

- ما توصیه میکنیم که روند تقویت نظارت بر داراییها به عنوان یک شاخص ARTF به پیش برده شود.
- پیشنهاد دیگر ما این است که حکومت افغانستان به منظور ده برابر کردن این نظارت توسط دفتر عالی نظارت (HOO) به توافق برسد و جامعه بین المللی نیز از طریق UNODC و UNDP حمایت از این تلاشها را در اولویت خود قرار دهد.

- ما همچنین توصیه میکنیم که حکومت افغانستان یک کمیته عمومی را برای گزارشدهی و نظارت بر اسناد ثبت دارایی های شخصی تشکیل دهد و نتایج را از طریق انترنت، روزنامه ها، و شوراها محلی انتشار دهد.

۸. به طور عموم نیاز است که هماهنگی بهتری میان جامعه بین المللی در زمینه ابعاد ضد فساد ناشی از حمایت از حکومت افغانستان وجود داشته باشد. این نقش به طور طبیعی به یوناما واگذار خواهد شد اما با نظر داشت نیاز به هماهنگی نزدیکتر در بعد امنیتی مبارزه با فساد در طول روند انتقال ما توصیه میکنیم که نهاد شفافیت در آیساف رهبری هماهنگی در این زمینه را تا پایان سال ۲۰۱۴ برعهده بگیرد و بعد از آن این مسئولیت به سازمان ملل متحد واگذار شود.

۹. به حداقل رساندن فساد در میان قوای امنیتی بخش اصلی ایجاد یک افغانستان با ثبات است و این نوع فساد در صورتی که برطرف نشود یک نقطه ضعف عمده میباشد. کنفرانس در این زمینه چند توصیه مشخص دارد.

- توانایی خریداری در وزارت های دفاع و داخله: حداقل در ده سال گذشته هیچ کدام از وزارت های دفاع و داخله مسئول بودجه خود نبوده اند. به همین دلیل کفایت این وزارت ها در امر خریداری در سطح پایینی ست و ریسک فساد در سطحی بالا. چراکه واگذاری مسئولیت خریداری از جامعه بین المللی به این دو وزارت حایز اهمیت زیادی ست. توصیه ما این است که برای بهبود کفایت و مهارت های مربوط به خریداری در این وزارت ها، سطح بالاتری از دخیل بودن NTMA و EUPOL با وزارت های دفاع و داخله در سه سال آینده وجود داشته باشد.

- شورا های مبارزه با فساد مربوط به وزارت های داخله و دفاع: تشکیل یک شورای مبارزه با فساد با عضویت اعضای بسیار ارشد این وزارت خانه تحت بررسی است. اما این شورای نیازمند حمایت و منابع تخنیکی خارجی برای کمک به عملکرد خود دارد و علاوه بر آن شورای مشابهی نیز در وزارت داخله نیاز است. ما توصیه میکنیم که از اواسط سال ۲۰۱۱ تا پایان سال ۲۰۱۴، آیساف از منابع مالی خود شورا های مبارزه با فساد مربوط به وزارت های داخله و دفاع را کمک نماید.

- خودارزیابی صداقت و درستکاری: این خودارزیابی در حال حاضر توسط وزارت دفاع و داخله براساس برنامه ناتو برای ایجاد صداقت و درستکاری اجرا میشود. زمانی که این پروسه تکمیل شد، ما توصیه میکنیم که هر وزارت خانه نتایج خودارزیابی را به کمیسیون مشترک انتقال به عنوان اساسی برای نظارت بر پیشرفت تا سال ۲۰۱۴ ارائه کنند. روند خودارزیابی باید برای مشارکت جامعه مدنی باز باشد و نتایج نیز به اطلاع عامه برسد.

- تمویل آموزش مشترک اردو و پولیس ملی در امر مبارزه با فساد: کورسهای پایه ای پنج روزه در سطح OF5 هم برای مقامات و افسران وزارت داخله و هم وزارت دفاع آغاز شده است. این کار تحت رهبری و هماهنگی NTMA قرار دارد که به ابتکار NATO-IS در بروکسل از طریق برنامه ارتقاء درستکاری و صداقت آغاز شد. ما توصیه میکنیم که آیساف این برنامه را با افزایش کمک مالی از حالا تا سال ۲۰۱۴ در اولویت خود قرار داده و همچنین این برنامه تحت آموزش مریبان افغان برای ده سال آینده ادامه داشته باشد.

۱۰. همچنین به تحقیقاتی دوامدار در زمینه معنا و ماهیت فساد در فرهنگ افغانی نیاز است. ما توصیه میکنیم که یوناما در همکاری با مراکز پژوهشی افغانی همانند AREU، شبکه تحلیلگران افغان و یا IWA همراه با سازمان های بین المللی مانند RUSI، KAS، TI-UK و نهاد شفافیت آیساف تعیین کنند که چه پروژه های تحقیقاتی در این زمینه لازم است.

نهاد سازی و حاکمیت قانون

عملکرد نهادهای حکومتی مهمترین پیش نیاز برای ساخت موفقانه یک کشور و انکشاف میباشد. با تعیین آنچه که میتوان آن را «قواعد بازی» نامید این نهادها چارچوب هرگونه روند سیاسی برای انکشاف را فراهم میآورند. همین نهادها هستند که تعیین میکنند تقسیم قدرت سیاسی چگونه صورت گیرد و محدودیتهایی را از طریق نظارت و توازن در سیستم ایجاد کرده و به این ترتیب منازعات بالقوه را تنظیم میکنند.

در افغانستان ساختارهای نهادهای حکومتی نه تنها توسط فساد بلکه توسط نقض دوامدار قوانین و مقررات اساسی، نقض رهنمودهای انتخاباتی و قدرت دولتی و اغلب با قیمت از دست رفتن حقوق اساسی پارلمانی، تضعیف شده است. اگر بخواهیم تلاشها برای حکومت سازی و انکشاف موفق باشد، تقویت ساختارهای نهادی افغانستان، و به کار آن انداختن مناسب آنها همچنان یک کار اصلی در این راستا است. این امر شامل اصلاحات نهادی و نیز به کارگماشتن افراد مسلکی در این نهادهاست. این کار مستلزم دخیل شدن گسترده و تلاشهای زیادی در آموزش کارمندان در تمام سطوح اداری دولت، به شمول نمایندگان منتخب، کارکنان دولت، قضات و اعضای قوای مسلح میباشد. بخصوص که در افغانستان، چالشهای بزرگی وجود دارد، چراکه دهه ها جنگ داخلی بخش اعظم تهداب سیاسی و دانش مسلکی را از بین برده و معیارهای آموزشی در این کشور، در نتیجه، در سطح پایینی قرار دارد.

توصیه ها:

۱۱. اصلاح نهادهای حکومتی افغانستان امری عاجل است چراکه این نهادها پایه های اساسی انکشاف آینده این کشور است. کنار کشیدن از این مهم تلاشها برای ثبات افغانستان را به شدت با خطر مواجه میسازد. با تاکید بر اینکه روند اصلاح سازی نهادها باید تحت مالکیت و رهبری افغانها باشد، این نکته نیز باید ذکر شود که بسیاری از افرادیکه منافع آنها با اصلاحات در خطر قرار میگیرند احتمالاً با این تغییرات حیاتی مخالفت خواهند کرد. از اینرو **جامعه بین المللی باید از اهرم های خود برای فراهم سازی زمینه اصلاحات استفاده نماید.** نمونه ای اقدامات بین المللی میتواند ایجاد فشار برای تدوین قانون دسترسی به معلومات و همچنین وضع قانونی برای حمایت از کسانی باشد که موارد فساد را افشا میسازند.
۱۲. تدوین قانونی برای حفاظت افرادی که دست به افشاء فساد میزنند، یک بخش کلیدی از کنوانسیون ضد فساد سازمان ملل متحد به شمار میرود. حفاظت چنین افرادی نیازمندی تلاشی بیشتر از آنچه است که قانون اساسی فعلی افغانستان ارائه میکند. چنین قانونی باید به صورت فوری تدوین گردد.
۱۳. **یوناما** باید ابتکار عمل را به دست گرفته و به حکومت افغانستان و جامعه مدنی فواید یک سیستم مشارکت قدرت از طریق نهادها را توضیح داده و آنها را متقاعد سازد که چنین سیستمی تنها نفع یک گروه خاص از کارگزاران را نه، بلکه منافع اکثریت جامعه افغانی را برآورده خواهد ساخت. جزییات ساختار نهادها باید توسط خود افغانها بحث شده و مورد توافق قرار بگیرد. با اینحال، عناصر این ساختار باید شامل خودمختاری واقعی ولایات، تشکیل حکومتی با نمایندگی تمام گروههای عمده اجتماعی، حق و تو برای اقلیت ها در مسائلی مهم برای گروههای عمده اجتماعی و یک سیستم انتخاباتی نسبی باشد.
۱۴. **احزاب سیاسی** قوه محرکه دموکراسی برای پیشرفت هستند. موقف احزاب سیاسی باید تقویت شود و این امر میتواند از طریق اصلاح سیستم انتخاباتی و به نحوی باشد که کاندیداها را تشویق کند که از سوی یک حزب نامزد شوند.

آموزش، موکدا در یک چارچوب افغانی، باید برای احزاب فراهم گردد تا بتوانند بر مشکلاتی نظیر عدم یکپارچگی و دیگر مسائل ناشی از سیستم فعلی به شمول ممنوعیت قبول کمکهای مالی از منابع خارجی فائق آیند.

۱۵. ما توصیه میکنیم که **پارلمان افغانستان، حکومت و جامعه بین المللی** به صورت مشترک و از طریق کمیسیون هماهنگی انتقال ابتکاری را برای بسیج شهروندان عادی افغانستان، بخصوص گروهها و سازمانهای جوانان، برای مقابله با فساد در این کشور طراحی کنند. این ابتکار باید شامل یک استراتژی پایدار ارتباط با عامه به منظور ارتقاء شفافیت و در نتیجه تاثیر گذاری بر روی اراده سیاسی در افغانستان باشد. ما پیشنهاد میکنیم که این کار از طریق کنفرانسی در کابل به معاونی سرپرست یوناما، وزیر مسئول برای انتقال به نمایندگی از حکومت و یک نماینده پارلمان مرتبط با امور جوانان صورت گیرد.

۱۶. باید بر روی **همکاری با پارلمان افغانستان** تاکید شود. تجربه نشان میدهد که یک پارلمان قوی بهترین بیمه در مقابل تسلط بیش از حد مدیران حکومتی ست. اعضای پارلمان به منظور انجام موثر وظایف خود باید از موقف، نقش و وجایب خود آگاه باشند و بنابراین آموزش آنها نیز ضروری ست. این امر در مورد کارمندان پارلمان نیز صدق میکند. درحالیکه جرگه ها نیز میتوانند وسیله خوبی برای حل منازعات در سطوح پایین مدیریت حکومتی باشند اما در سطح ملی، جرگه ها خطر تضعیف مشروعیت و اتوریته نمایندگان منتخب را به همراه دارند، چراکه این پارلمان است که نقش اصلی در حل منازعات سیاسی را باید بر عهده داشته باشد.

۱۷. **جامعه بین المللی** باید به تلاشهای خود برای حصول اطمینان از اینکه در نهادهای افغانی قوای بشری موثر به کار گماشته شده اند، شدت بخشند. آموزش اردو و پولیس افغان در جریان است اما کار بیشتری نیاز است تا این درک حاصل شود که چگونه این آموزش میتواند به بهترین وجه با تلاشها برای بهبود صداقت و درستکاری در نهادهای عدلی افغانستان به شمول محاکم و دفتر ثارنوال عمومی و مقامات ثارنوالی، تکمیل گردد. کنفرانس توصیه میکند که یوناما سلسله بحث هایی را با حکومت افغانستان و دیگر نهادهای بین المللی بر روی یک استراتژی به منظور بهبود موثریت تلاشهای فعلی روی دست گیرد.

۱۸. ما توصیه میکنیم که **حکومت افغانستان و جامعه بین المللی** اقدامات اولیه برای ایجاد مکانیزمهای مشترک پاسخگویی، طوری که در مباحث آستانه کنفرانس کابل روی آن صحبت شد، روی دست گیرند تا به بهبود اعتماد عمومی نسبت به موثریت پروسه های عدلی کمک شود. کنفرانس از ترتیبات فعلی از طریق کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) حمایت میکند اما اینها باید به عنوان یک قدم اولیه تلقی شود.

۱۹. ما از کشورهای کمک کننده اصلی تقاضا میکنیم که با پارلمان افغانستان در مورد نقش جامعه مدنی و راههای دیگر ساختن ظرفیتهای لازم برای نظارت بر عملکرد دست اندرکاران کلیدی دخیل در پروسه انتقال، پاسخگویی آنها و بهبود کیفیت گفتمان های سیاسی، بحث و تبادل نظر کند. ما توصیه میکنیم که **یوناما** رهبری این روند را بر عهده داشته باشد.

۲۰. ارتباط بین پلیس و ثارنوالان (که تحت امر لوی ثارنوال) کار میکنند ضعیف است و نیز هیچ سیستم موثری برای پیگیری قضایا در بخشهای مختلف سیستم عدلی جنایی وجود ندارد. پیشرفتهایی در زمینه ایجاد یک سیستم مدیریت قضایا صورت گرفته، اما این سیستم ظاهراً فقط برای بازداشتی های امنیتی استفاده میشود و نه مسائل جنایی. به این مشکل باید رسیدگی شود.

۲۱. ما توصیه میکنیم که **کشورهای کمک کننده اصلی** با ریاست مستقل ارگانهای محلی و والیها به منظور یافتن راههایی جهت بهبود تدابیر ضد فساد در سطح ولایات و ولسوالی ها همکاری نماید. این امر شامل حصول اطمینان از

درج شاخصه های ضد فساد در انتخاب والیها و دیگر کارمندان ارشد ولایات و در شرح وظایف آنهاست.

انکشاف اقتصادی

انکشاف اقتصادی نیز در جریان افغانستان حیاتی است. اما صلح برای نگهداشت و حفظ انکشاف اقتصادی ضروریست و نه برعکس. نرخ رشد اقتصادی در افغانستان بعد از سال ۲۰۰۲ چشمگیر بوده اما پیشرفت اقتصادی در اجتماع همچنان غیر مساویانه تقسیم شده است. فقر شدید بخصوص در مناطق روستایی همچنان وجود دارد و ظرفیتهای بالقوه اقتصاد افغانستان همچنان محدود باقی مانده است.

با اینحال محرکه هایی از رشد و رفاه مانند صنایع استخراج معادن، مهاجرت های کارگری منطوقی و زراعت همچنان استفاده نشده باقی است. افغانستان به طور کلی یک جامعه زمیندار میباشد و رشد اقتصادی و انکشاف باید در همین زمینه صورت بگیرد بدون آنکه از فرصتهای جدید چشم پوشی شود. نبود قوانین واضح و قابل انفاذ در مورد حقوق اراضی به فساد و خشونت دامن میزند مانع رشد و انکشاف میگردد. جوانان افغانستان نیز پتانسیل اقتصادی و اجتماعی عظیمی میباشند.

مسئله تاثیر جریان عظیم کمکها بر انکشاف اقتصاد نیز باید بررسی گردد. حجم فعلی کمکها یکی از عوامل فساد بوده و باعث مخدوش شدن فعالیتهای اقتصادی محلی میشود. هماهنگی و مدیریت کمکهای ارائه شده توسط نهادهای مدنی و نظامی بین المللی، و نیز مکانیزمهای تحویل این کمکها، به صورت عمده ای نیاز به بهبود دارد.

همسایگان افغانستان یک نقش خارجی کلیدی دارند و یک روش قاطعتر نیاز است تا اطمینان حاصل شود که واردات افغانستان نیازهای اقتصادی این کشور را از نظر کیفیت قیمت و کمیت برآورده میسازد. حجم منابع خارجی منسوب به تلاشهای امنیتی بین المللی تصویر انکشافی را مخدوش میسازد و ما درک خوبی از چگونگی عملکرد اقتصاد سیاسی افغانستان نداریم.

توصیه ها

۲۲. ما توصیه میکنیم که وزارت مالیه/حکومت افغانستان پروژه ای را به منظور انکشاف و وضاحت این جریانهای کمک مالی طرح و رهبری کنند. این موضوع باید به طور عاجل روی دست قرار گیرد. ما همچنین پیشنهاد میکنیم که دیگر نهادهای کلیدی به وزارت مالیه/حکومت افغانستان کمک های تخنیکی و منابع مورد نیاز را به منظور اجرای پروژه فوق ارائه کنند. این نهادها بخصوص شامل یوناما با نقش هماهنگ کننده، UNODC، صندوق بین المللی پول IMF، بانک جهانی، نهاد شفافیت آسیا و ریاست اقتصادی مقر ناتو باید باشد.

۲۳. حکومت افغانستان همراه با جامعه بین المللی باید تلاشهای بیشتری به منظور رسیدگی به معضل هدر رفتن عواید مالیاتی به خرج دهد که این تلاشها میتواند بهبود موثریت و ارتقاء درستکاری در میان مسئولان مالیاتی، پولیس مرزی و مقامات گمرکی باشد. علاوه بر این باید معضل تداخل محدوده صلاحیتهای مقامات سه نهاد فوق و مشکل ابهام در مسئولیت های این نهادها- به عنوان مثال وظایف مسئولان گمرک، پولیس مرزی و پرسونل وزارت خارجه در میدانهای هوایی - رفع شود. قانونی که در حال حاضر به افراد اجازه حمل وجوه نامحدود پولی را بدون اعلام محل و چگونگی کسب آن را میدهد، باید تصحیح شود.

۲۴. ما توصیه میکنیم که آیساف، سازمان ملل متحد بانک جهانی و نهادهای کمک دهنده ملی گامهای فعالی را برای قطع تمویل پروژه های آلوده به فساد برداشته و تدابیر مالی مشروط اتخاذ کنند. نهادهای بین المللی باید مکانیزمهای نظارتی خود را تشدید ساخته و مکانیزم کمک دهی خود را مشروط به کاهش فساد سازند و با این هشدار که در صورت ثبوت وجود فساد در یک پروژه کمکها قطع خواهد شد. ما توصیه میکنیم که کشورهای کمک کننده از یک روش مشترک در رابطه با این موضوع استفاده کنند. برنامه تشویقی ARTF شامل مثال هایی از بهترین عملکردها از روشهای مشترک کشورهای کمک کننده است و به علاوه این امر یک همکاری واقعی میان کشورهای کمک کننده و اصلاح گران در حکومت افغانستان (در اینجا: وزارت مالیه) به وجود میآورد. ما توصیه میکنیم که نهاد انکشافی جرمنی **BMZ** رهبری ارتباطات و هماهنگی با کشورهای کمک کننده را برعهده بگیرد.
۲۵. ما توصیه میکنیم که آیساف، امریکا و جامعه انکشاف بین المللی تحت رهبری یوناما برای تغییر عملکردهای جاری همکاری کنند. این تغییر بخصوص در زمینه بودجه های نظامی که پول اختصاص یافته باید تا پایان سال مالی خرج شود مهم است. این امر خود یکی از عوامل عمده فساد است.
۲۶. ما توصیه میکنیم همین گروه - آیساف، امریکا و یوناما - با حکومت افغانستان دیدار کنند تا عواقب احتمالی اقتصادی از بابت یک کاهش ناگهانی در مخارج جامعه بین المللی بعد از سال ۲۰۱۴ را مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهند.
۲۷. ما همچنین از نیت افغانستان برای پیوستن به ابتکار شفافیت در صنایع استخراجی (EITI) استقبال کرده و آن را تدبیری برای کاهش ریسک سرقت درآمد حاصل شده از منابع طبیعی افغانستان تلقی میکنیم. اما باور داریم که میزان سرقت در حال حاضر دست کم گرفته شده است. ما توصیه میکنیم که نهادهای مالی بین المللی (IFIs) منابع بیشتری را در اختیار وزارت معادن قرار دهند تا تواناییهای این وزارت برای تحلیل و نظارت بر قراردادهای و درآمد حاصله از این عرصه تقویت گردد.
۲۸. جامعه بین المللی باید از آن دسته از متشبهین افغانی که آماده اند هماهنگ و یکصدا با فساد اداری مبارزه کنند و حامی حکومتداری بهتر باشند، حمایت کند.

مراجع و منابع

۱. UNODC. گزارش فساد در افغانستان: رشوت به روایت قربانیان آن، جنوری ۲۰۱۰، ص ۲۳
Corruption in Afghanistan: Bribery as reported by the victims, January 2010, p. 23
<<http://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2010/January/corruptionwidespread-in-afghanistan-unodc-survey-says.html>> accessed 21 April 2011
۲. به گفته عزیز شمس، سخنگوی وزارت مالیه افغانستان متوسط درآمد سالانه کارگان افغان در جنوبی ۲۰۱۰ به ۴۲۶ دالر امریکایی رسید. رجوع کنید به:
Asia Times Online, 'Afghans wealthier, remain among poorest', 29 January 2010
<http://www.atimes.com/atimes/South_Asia/LA29Df04.html> accessed 21 April 2011.
3. Lydia Poole, 'Afghanistan: tracking major resource flows, 2002–2010', *Global Humanitarian Assistance*, January 2011 <<http://www.globalhumanitarianassistance.org/report/afghanistan-tracking-major-resource-flows-2002-2010>> accessed 21 April 2011.

ضمیمه یک: برنامه کنفرانس

روز اول (دوشنبه ۳۱ جنوری ۲۰۱۱)

سخنان افتتاحیه و خوش آمدید

داکتر لیزا ارونسون، (رئیس برنامه فرآقاره ای RUSI)
 داکتر جاناتان ایال (دایر کتر مطالعات امنیتی بین المللی، RUSI)
 کلاودیا کرافورد (دایر کتر موسسه کنراد ادیناور استفتنگ، دفتر لندن)
 مارک پیمان (دایر کتر پروگرام، برنامه دفاعی و امنیتی، شفافیت بین الملل - بریتانیا)

دورنمای همکاری دوامدار: تعهدات لیسون

سخنان آغازین: مارتین هاوارد (معاون منشی عمومی عملیاتها، ناتو)
 گرداندگی: داکتر جاناتان ایال (دایر کتر مطالعات امنیتی بین المللی، RUSI)

ماهیت توافق افغانستان-ناتو و عناصر کلیدی آن چیست: برنامه همکاری افغان؛ ابتکار ارتقاء صداقت کاری؛ سیاست «افغانها اول» ناتو؛ و NTM-A به عنوان حمایت برای انکشاف قوای مسلح افغانستان؟

امنیت شهروندان افغان: تقویت یکپارچگی و صداقت در میان قوای مسلح افغانستان

میجر جنرال پاینده محمد ناظم (معاون دستیار وزیر برای استراتژی و پالیسی، افغانستان)
 دگر جنرال اچ. آر. مک ماستر (قوماندان، گروه کاری مشترک بین نهادی، شفافیت، مقر آیساف، کابل)
 ارنست-رینهارد بک، عضو پارلمان آلمان
 ولی آریا، مشاور ارشد، ابتکار ارتقاء صداقت کاری، افغانستان
 گرداندگی: سیر ستوارت الدون، مشاور ارشد دفاع و امنیت، شفافیت بین المللی (بریتانیا)

چه اصلاحات نهادی باعث بهبود صداقت کاری در قوای مسلح افغانستان خواهد شد؟ چه ملاحظات گسترده تری باید نسبت به رابطه میان امنیت و باقی حکومت و سیستم قضایی در نظر گرفته شود؟ چگونه جامعه بین المللی و رهبران افغان میتوانند با یکدیگر برای انفاذ حاکمیت قانون و حفاظت نهادهای حیاتی از ارعاب، اجبار و دخالت سیاسی همکاری کنند؟ چگونه تلاشهای نیروهای امنیتی بین المللی میتواند به مبارزه بر ضد فساد کمک کند؟ چطور میتوانیم پیشرفت را اندازه گیری کنیم و چه شاخصه هایی برای انتقال مهم هستند؟

تجربه افغانها: نگرش به سوی انتقال:

دگر جنرال نظر محمد نیکزاد (رئیس گروه کاری جنایات عمده، وزارت داخله افغانستان)
میجر جنرال عبدالمسعود راغب (رئیس اداره تفتیش و امور داخلی، وزارت داخله افغانستان)
توماس روتینگ، تحلیلگر ارشد (شبکه تحلیلگران افغان)
گرداندگی: داکتر استفان فریدریچ، رئیس تیم آسیا و اقیانوسیه، KAS

چطور جامعه بین المللی بهتر میتواند به افغانها برای ساختن نهادهای خود-پایدار و مشروع کمک کند؟ چگونه پیشرفت در مورد حکومتداری را در سطح ملی و در سطح ولایات اندازه گیری میکنیم و چطور میتوانیم بهتر به افغانها کمک کنیم تا فساد را به حداقل برسانند؟ چطور میتوانیم همکاری با رئیس جمهور کززی و دیگر رهبران را موثرتر سازیم؟

استراتژیهای دیپلماتیک و سیاسی برای دوره انتقالی افغانستان

کارن پیرس (دایرکتر، جنوب آسیا و افغانستان، نماینده خاص افغانستان و پاکستان، از دفتر خارجه و مشترک المنافع)
کلیر لاکهارت (از بنیانگذاران انستیتوت موثریت حکومت)
داکتر اولریچ شلی (رئیس واحد پالیسی، وزارت دفاع آلمان)
گرداندگی: داکتر جاناتان ایال (دایرکتر مطالعات امنیتی بین المللی، RUSI)

چگونه ناتو میتواند بهتر به حکومت افغانستان در ساخت نهادهای دولتی پایدار کمک کند و اطمینان حاصل کند که فساد در جریان دوره انتقال افزایش نخواهد یافت؟ چگونه جامعه بین المللی میتواند با جامعه مدنی افغانستان همکاری کرده و به انکشاف آن کمک کند؟ چگونه پروسه های ادغام سازی و مصالحه میتواند به ساختن نهادهای دولتی و محدود ساختن فساد کمک کند؟ نقش طالبان در دستیابی به این اهداف چگونه است؟

روز دوم (سه شنبه اول فبروری ۲۰۱۱)

رسیدگی به فسادهای عمده در افغانستان

مایکل کیتینگ، (دایرکتر انکشاف و مشاور مخصوص SRSG، یوناما)
دگر جنرال اچ آر مک ماستر (گروه کاری مشترک بین نهادی، شفافیت)
گرداندگی: داکتر نادیه شادلو (بنیاد اسمیت ریچاردسون)

چالشهای فساد عمده در افغانستان بسیار است، برخی از این چالشها توسط حضور جامعه بین المللی تقویت میشوند و برخی دیگر مرتبط با شبکه های پر قدرت و دارای نفوذ سیاسی هستند. مبارزه با کدام یک اولویت دارد؟ چگونه جامعه بین المللی نقش خود را در کمک به مقابله با این موارد فساد عمده ایفاء میکند؟

جلسه بحث:

کریم مرچنت (مشاور پیشین وزارت‌های انکشاف دهات و بعدا مالیه) گرداندگی: مارک پیمان، دایر کتر پروگرام، دفاع و امنیت، شفافیت بین المللی (بریتانیا)

حمایت از رشد اقتصادی و انکشاف افغانستان

داکتر اشرف غنی (رئیس انستیتوت موثریت حکومت، وزیرمالیه سابق و کاندید ریاست جمهوری افغانستان) ماریو ساندر وُن تورکلوس (مشاور انکشاف پالیسی و Federal Chancellery, North-South Question) مارتین کپینگ (دسک آفیسر افغانستان، دپارتمنت منطقوی برای افغانستان و پاکستان، وزارت فدرال آلمان برای همکاریهای اقتصادی و انکشاف) گرداندگی: سِر جان اسکارلت (از موسسه RUSI، و رئیس سابق خدمات استخبارات سری)

محرکه های بالقوه برای رشد اقتصاد افغانستان چیست؟ آیا این حقیقت دارد که کشورهای دارای منابع غنی با فساد به تاراج میروند؟ چه چیزی لازم است تا در سکتور فلزات پیشرفت حاصل شود و در عین حال با منافع فسادآلود مبارزه گردد؟ چه مقدار کمک غیرنظامی نیاز است؟ مشکلات کمکهای بیش از حد چیست و چگونه نهادهای نظامی بهتر میتوانند از رشد اقتصادی حمایت کنند؟ چالشهای گذار از استراتژی نظامی به استراتژی کمک رسانی چیست؟

بررسی یافته های کنفرانس و بحث در مورد آنها

در مورد برگزار کنندگان

کنراد ادیناور استفتنگ (Konrad-Adenauer-Stiftung)

آزادی، عدالت و همبستگی اصول اولیه ایست که بستر کاری موسسه کنراد ادیناور استفتنگ (KAS) را تشکیل میدهد. این موسسه یک بنیاد سیاسی است که ارتباط نزدیکی با اتحادیه دموکرات مسیحی آلمان (CDU) دارد. کنراد ادیناور، (۱۸۷۶-۱۹۶۷) که یکی از بنیانگذاران CDU و اولین صدراعظم جمهوری فدرال آلمان بود، جناحهای سیاسی سوسیال-مسیحی، محافظه کار و لیبرال های سنتی را با یکدیگر متحد ساخت. نام او با بازسازی دموکراتیک آلمان، اتحاد قوی سیاست خارجی با هم ارزشی ترانس اتلانتیک، دیدگاه یک اروپای متحده و حرکت به سوی اقتصاد بازار اجتماعی، عجین شده است. میراث معنوی او امروز هم به اهداف ما و هم به مکلفیتهای ما یاری میرساند.

موسسه کنراد ادیناور استفتنگ به دنبال گسترش همکاریهای اروپایی و بین المللی به عنوان بخشی از هدف کمک به مردم برای کسب خود-ارادیت و زندگی در آزادی و حرمت، میباشد. سهمگیری ما با ارزشها و اراده مان برای کمک به آلمان برای ادای مسئولیتهای فزاینده بین المللی اش، پشتیبانی میشود. ما مردم را تشویق میکنیم که دست به دست هم داده و آینده خود را در راستای این اهداف شکل دهند. ما با بیش از ۷۰ دفتر در خارج و پروژه هایی در ۱۲۰ کشور، سهمگیری بی نظیر در امر ارتقاء دموکراسی و حاکمیت قانون و اقتصاد بازار اجتماعی، داریم. برای دستیابی به صلح و آزادی ما دیالوگی متدوام را در سطح ملی و بین المللی و نیز میان فرهنگها و ادیان، ترغیب میکنیم.

انستیتوت رویال یونایتد سرویسز Royal United Services Institute

انستیتوت رویال یونایتد سرویسز یک مرکز پژوهشی مستقل است که در تحقیقات مدرن دفاعی و امنیتی دخیل میباشد. این انستیتوت که در سال ۱۸۳۱ توسط دوک ویلینگتون بنیان گذاشته شد، به عنوان یک انستیتوت بینظیر، نزدیک به دو قرن تفکر روشن، بحث آزاد و مطالعه دقیق مسائل دفاعی و امنیتی را در خود دارد. انستیتوت رویال یونایتد سرویسز به طور مرتب مسائل حیاتی سیاست گذاری را برای مخاطبین داخلی و بین المللی خود مطرح میکند که به شهرت آن به عنوان عنوان یک انستیتوت «رهبری تفکر» کمک کرده است. این موسسه در سال ۲۰۰۸ جایزه مجله پرسپکت به عنوان مرکز پژوهشی سال را از آن خود کرد. انستیتوت رویال یونایتد سرویسز عضویت در این نهاد را به صورت پکیج های عضویت شرکتها و افراد فراهم کرده و از این طریق دسترسی جامع علاقمندان به انجمنهای پیشرو بریتانیا در عرصه مسائل دفاعی و امنیتی را ممکن میسازد.

اعضای موسسه از طریق انتشارات و برگزاری سیمینار و کنفرانس از تحلیلهای قوی، نظریات و شبکه های دیگر بهره میبرند. انستیتوت رویال یونایتد سرویسز به خاطر پوشش تخصصی اش از مسائل دفاعی و امنیتی شناخته شده است. دانش تخصصی ما توسط دولتها، پارلمان و دیگر بازیگران کلیدی عرصه سیاست استفاده شده است. انستیتوت رویال یونایتد سرویسز یک انستیتوت بریتانیاییست اما در ابعاد بین المللی فعالیت میکند. ما دفاتری در دوحه و واشنگتن داریم که تماس جهانی ما را تقویت میکنند. ما در طول سالیان دراز به خاطر کیفیت کار و هدفمند بودن شهرت یافته ایم. میراث ما، که در قلب منطقه وایتال لندن واقع است، همراه با طیف وسیعی از تماسهایمان در داخل و خارج دولت، به انستیتوت ما یک اتوریتته خاص میدهد.

شفافیت بین الملل (بریتانیا)

شفافیت بین الملل (TI) یک سازمان جامعه مدنی است که رهبری مبارزه جهانی بر ضد فساد را برعهده دارد. شفافیت بین الملل، با بیش از ۹۰ شعبه در سراسر جهان و سکرتریت بین المللی در برلین آلمان، به ارتقاء سطح آگاهی از تاثیر مخرب فساد پرداخته و با همکارانی در دولتها، تشبثات و جامعه مدنی به منظور انکشاف و تطبيق تدابير موثر برای مبارزه با فساد کار میکند. اطلاعات بیشتر در مورد شفافیت بین الملل را ميتوانيد در وبسایت این موسسه بیابید.

www.transparency.org

برنامه دفاع و امنیت شفافیت بین الملل با دولتها، شرکتهای دفاعی، سازمانهای چندجانبه، و جامعه مدنی برای ارتقاء صداقت کاری و کاهش فساد در سکتورهای دفاعی و امنیتی در سراسر جهان کار میکند. برنامه دفاع و امنیت به رهبری شفافیت بین الملل بریتانیا، به نمایندگی از کل این موسسه به پیش میرود و در لندن مسقر است. اطلاعات در مورد کار شفافیت بین الملل در سکتور دفاع و امنیت تا به امروز، به شمول پیشینه، مرور پروژه های فعلی و گذشته، و نیز نشریات آن از طریق وبسایت برنامه دفاع و امنیت قابل دسترسی است:

www.defenceagainstcorruption.org